

MOTIONER

VÄCKTA HOS

STOCKHOLMS STADSFULLMÄKTIGE

ÅR 1916.

N:r 4.

Av herr **Björling**, om provisoriska bestämmelser för underlättande av villkoren för likbränning.

Till Stockholms stadsfullmäktige.

Som bekant förekom å utställningen i Malmö 1914 en internationell avdelning även för krematorieväsendet, vartill medel anslagits icke blott av kungl. maj:t utan också av Stockholms stad och ett flertal andra städer i landet. I sitt utlåtande (den 22 okt. 1913) över ansökningen om statsbidrag till utställningen yttrar k. medicinalstyrelsen bl. a., »att det icke lede något tvivel, att frågan om bränning som form för likbegängelse vore av stor såväl hygienisk, ekonomisk som social betydelse av den art, att den också syntes böra påkalla statens intresse och medverkan».

Såväl genom det stöd från staten och svenska städer, som ägnades nämnda utställning, vilken uttryckligen angavs hava till syfte att främja kommunaliseringen av krematorieväsendet, som ock genom ett betydande deltagande däri från ett antal städers sida — Stockholm, Köpenhamn, Leipzig m. fl. — synes den rätta riktningen blivit utvisad för arbetet här i Sverige i syfte att införa ett organiserat krematorieväsen genom kommunernas initiativ och försorg.

Stockholms stad har visat sitt intresse för frågan icke blott genom beviljande av anslag till och deltagande i ovannämnda utställning utan även genom att i viss mån upptaga likbränningen som ett moment i den planerade utvidgningen av södra begravningsplatsen.

Å Norra begravningsplatsen tages utrymmet alltmera starkt i anspråk varför det ur ren praktisk, ekonomisk synpunkt vore av intresse för staden att *krematoriegravar där i större utsträckning, än som nu är fallet, snart komme till användning.*

Så torde även vara förhållandet inom ett flertal andra större städer. Enligt vad som blivit upplyst, ha också kommunala krematorier blivit ifrågasatta i Göteborg, Malmö, Hälsingborg och Karlskrona m. fl. städer.

Men därest arbetet å olika platser skall framgångsrikt kunna fortgå på denna väg, och för att enskilda personer icke skola förlora intresset att stödja och befrämja utvecklingen av krematorieinstitutet, måste de hinder undanröjas, som stå hämmande i vägen härför. Dessa hinder bestå huvudsakligen i *de föräldrade bestämmelser om obduktionstväng som villkor för likbränning*, om vilka Sverige för närvarande lär vara ensamt bland civiliserade stater.

Styrelsen för Svenska likbränningsföreningen har i skrivelse av 24 okt. 1913 hos statsrådet och chefen för k. civildepartementet bl. a. hemställt om omedelbart utfärdande av en förordning, vilken upphäver nu gällande bestämmelser om obligatorisk, rättsmedicinsk undersökning vid likbränning och ersätter dessa på sätt föreningen i skrivelse av den 15 april 1908 föreslagit. (Se »Meddelanden från Svenska likbränningsföreningen» nr 47, sid. 26—40, som bifogas).

Över denna framställning har k. medicinalstyrelsen avgivit yttrande av den 9 febr. 1914 (infört i ovannämnda häfte sid. 41—45), däri det bl. a. framhålles, att utan svårighet — provisoriskt — ändrade bestämmelser ifråga om villkoren för likbränning oberoende av frågan om »rättslig liksyn», ett mera omfattande under utarbetning varande lagförslag, som icke lär vara att vänta inom den närmaste tiden. »Härför skulle», yttrar styrelsen, »erfordras allenast några lätt genomförbara, väsentligen redaktionella ändringar av det i k. medicinalstyrelsens betänkande förekommande förslag till nådig kungörelse angående villkor för likbränning. Styrelsen har utarbetat ett sådant förslag till provisoriska bestämmelser, vilket härmed överlämnas.»

Detta är av följande lydelse:

Förslag till kungl. maj:ts nådiga kungörelse angående villkor för likbränning.

§ 1.

§ 2.

c) ett efter stadgat formulär avfattat intyg om dödsorsaken, utfärdat av den läkare, som behandlat den avlidne under hans sista sjukdom, och av samme läkare försett med påskrift, att det avgivits i och för tillämnad likbränning, eller, om sådant intyg ej kunnat erhållas, upplysning om anledningen därtill.

Då den döda kroppen vid ansökans inlämnande undergått rättsmedicinsk obduktion, skall ansökan dessutom vara åtföljd av behörigen vidimerad avskrift av det vid sådan förrättning förda protokollet.

§ 3.

Har, då ansökan, som i § 2 sägs, till kungl. maj:ts befallningshavande inkommit, den döda kroppen icke undergått rättsmedicinsk obduktion, åligger det kungl. maj:ts befallningshavande att, med överlämnande av i § 2 c) omförmälda handling, förordna vederbörande i statens eller kommunens tjänst varande läkare att efter verkställd besiktning av den döda kroppen avgiva, enligt föreskrift i nådiga läkareinstruktionen § 35 mom. 3, styrkt yttrande angående dödssättet.

Av sådant yttrande, grundat på vunna, i yttrandet anförda upplysningar om dödsfallet och vid besiktningen gjorda iakttagelser, bör tydligt framgå, dels om det vid besiktningen varit för läkaren möjligt eller icke möjligt att avgöra, huruvida [döden varit naturlig eller av våldsam art, dels ock om läkaren anser anledning vara för handen till en fullständigare likundersökning.

§ 4—§ 9.

Då k. medicinalstyrelsens ovan anförda förslag till en provisorisk lösning av frågan i avvaktan på ett mera omfattande lagför-

slag om »rättslig liksyn», synes vara tjänligt och av behovet påkallat, icke minst för Stockholm, tar jag mig friheten vördsamt hemställa,

att stadsfullmäktige ville besluta ingå till kungl. maj:t med begäran om att snarast möjligt åtgärder måtte vidtagas för utfärdande av de i k. medicinalstyrelsens utlåtande den 9 februari 1914 föreslagna, provisoriska bestämmelser för underlättande av villkoren för likbränning.

Stockholm den 21 februari 1916.

J. Björling.